

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

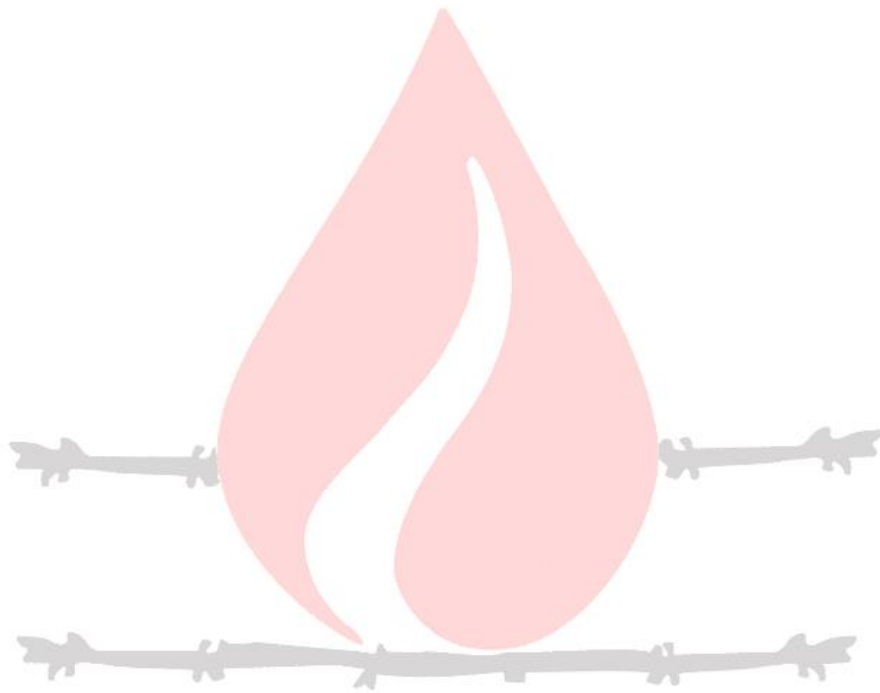
تحولات و تحلیل‌ها در خصوص یمن:
ابعاد سیاسی و حقوق بشری (۱۴)

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
گزارش راهبردی ۹۶/۵۲

Organization for Defending Victims
of Violence

دی و بهمن ۱۳۹۶

۹۶۰۱۱۵۲

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

در این گزارش تحولات صحنه بحران یمن در هفته دوم بهمن‌ماه ۱۳۹۶، همچنین تحلیل‌ها، بررسی‌ها، دیدگاه‌ها و پژوهش‌های تعدادی از رسانه‌ها و نهادهای مطالعاتی و پژوهشی غربی و عربی^۱ در خصوص جنگ یمن مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورتی خلاصه به شرح زیر است:

الف) تحولات صحنه

* یمن

۱- محورهای تحولات مربوط به تشدید تنش میان دولت مستعفی یمن و شورای انتقالی جنوبی: الف) شدت یافتن درگیری‌های مسلحانه در عدن، میان جریان حامی عبدربه منصور هادی، رئیس‌جمهوری مستعفی یمن و جریان وابسته به شورای انتقالی جنوبی یمن، در روز یکشنبه ۸ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، به دنبال اعلام وضعیت اضطراری در این شهر، تعیین ضرب الاجل یک هفته‌ای برای برکناری دولت مستعفی یمن و برگزاری تظاهرات اعتراضی در عدن، به دلیل فساد اقتصادی و سوء مدیریت، به درخواست عیدروس الزبیدی، رئیس شورای انتقالی جنوب یمن و جریان‌های موسوم به مقاومت جنوب یمن (تحت حمایت امارات)، در روز یکشنبه ۱ بهمن‌ماه ۱۳۹۶؛

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

^۱ خبرگزاری فرانسه؛ شبکه الجزیره؛ خبرگزاری رویترز؛ خبرگزاری آسوشیتدپرس؛ سازمان بهداشت جهانی؛ سایت تحلیلی میدل ایست آی (Middle East Eye)؛ خبرگزاری امارات (Emirates News Agency)؛ خبرگزاری فرانس ۲۴؛ دیده‌بان حقوق بشر؛ سایت خبری عرب نیوز (Arab News)؛ مؤسسه بروکینگز (Brookings Institution)؛ پروژه تحقیقات و اطلاع‌رسانی خاورمیانه (Middle East Research and Information Project (MERIP)؛ گروه بین‌المللی بحران (International Crisis Group)؛ روزنامه نیویورک تایمز (New York Times)؛ روزنامه یمن پست (Yemen Post)؛ سایت تحلیلی مید ایست وایر (Mideast Wire)؛ روزنامه واشنگتن پست (Washington Post)؛ سایت تحلیلی نشنال (The National)؛ شبکه خبری العربیه و سایت گالف ۲۰۰۰ وابسته به دانشگاه کلمبیا (Gulf 2000, Columbia University).

ب) صدور بیانیه از سوی وزارت کشور دولت احمد بن دغر، نخست‌وزیر رئیس‌جمهور مستعفی یمن، در روز یکشنبه ۸ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر ممنوع کردن هرگونه تجمع اعتراضی در شهر عدن و درخواست وی از طرف‌های درگیر برای رعایت خویشتن‌داری؛

ج) تداوم و تشدید درگیری‌ها میان نیروهای وابسته به عبدالربه منصور هادی و نیروهای وابسته به شورای انتقالی جنوب یمن، به ویژه در شهرستان خورمکسر، به سمت شهرستان کریتر در مرکز عدن و شهرستان المنصور و افزایش شمار کشته‌شدگان به ۱۲ و زخمی‌ها به ۱۳۲ نفر؛

د) تحت کنترل قرار دادن مناطق خورمکسر و المعلا و التواهی، همچنین اردوگاه ۲۰ در ساحل ابین و اردوگاه طارق و جوله العاقل در ورودی شهر کریتر، در روز دوشنبه ۹ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، توسط نیروهای هوادار امارات، به رهبری عبدالروس الزییدی و اسیر شدن ده‌ها تن از عناصر هوادار عبدالربه منصور هادی، از جمله فرمانده تیپ حمدان، به دست هواداران امارات؛

ه) مسدود شدن خیابان‌های عدن و پرواز جنگنده‌های ائتلاف به رهبری عربستان بر فراز شهر، همچنین بسته شدن فرودگاه بین‌المللی عدن به روی پروازها به دنبال تشدید درگیری‌ها، در روز یکشنبه ۸ بهمن‌ماه ۱۳۹۶ و اعلام انجام پروازها از طریق فرودگاه سیئون در استان حضرموت در شرق یمن و گزارش‌هایی مبنی بر سقوط مقرر دبیرخانه نخست‌وزیر یمن و قرار گرفتن آن تحت کنترل عناصر مسلح شورای انتقالی؛

و) اظهارات احمد بن دغر، نخست‌وزیر دولت عبدالربه منصور هادی، رئیس‌جمهوری مستعفی یمن، در روز یکشنبه ۸ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، در واکنش به این تحولات، مبنی بر شکل گرفتن کودتا علیه دولت «قانونی» در یمن و درخواست وی از ائتلاف به رهبری عربستان برای نجات این شهر از خطر تجزیه شدن و درگیری‌های همه‌جانبه و تأکید بر لزوم اتخاذ سیاست مشخص و آشکار از سوی این ائتلاف، با توجه به حمایت امارات متحده عربی از جریان‌های جنوبی؛

ز) درخواست حسن باعوم، رئیس شورای جنبش جنوبی یمن، از شهروندان یمنی ساکن استان‌های جنوبی این کشور، در روز یکشنبه ۸ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر اخراج نیروهای

ائتلاف به رهبری عربستان از جنوب کشور، ممانعت به عمل آوردن از تشدید بحران‌های موجود در آن، ورود جریان‌های سیاسی و اجتماعی داخلی یمن به روند گفتگو و مذاکره و ایجاد کانال‌های ارتباطی میان خود، تأکید بر مخالفت با هرگونه اشغال جنوب یمن به‌وسیله جریان‌های خارجی و لزوم برقراری آشتی ملی سراسری در یمن و احترام به اصول میهن‌پرستی و استقلال، آزادی و حاکمیت این کشور؛

ح) احتمال افزایش درگیری‌های میان ریاض و ابوظبی در هفته‌های آینده، با توجه به تلاش طرفین برای حذف یکدیگر و مصمم بودن امارات در تسریع اجرای راهبرد خود در راستای کنترل یمن جنوبی و تسلط بر تمامی جزایر و بنادر منطقه و فرصت‌طلبی عربستان در روزهای گذشته جهت بهره‌برداری از تنش ایجاد شده میان امارات و عمان به‌منظور تقویت نیروهای خود در المهره واقع در شرق یمن و حضور در این منطقه، به‌عنوان یک میانجی‌گر یا جایگزین امارات متحده عربی؛

ط) اظهارات انور قرقاش، وزیر مشاور امارات در امور روابط خارجی، در روز یکشنبه ۸ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر مشخص و واضح بودن مواضع امارات در رویدادهای جنوب یمن و تأکید بر حمایت امارات از مواضع ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی، در درگیری‌های عدن؛

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

۲- حملات موشکی نیروهای انصارا... به مواضع ائتلاف عربی به رهبری عربستان از ۳ تا ۱۰ بهمن‌ماه ۱۳۹۶:

الف) شلیک ۲ فروند موشک از نوع زلزال ۱، توسط یگان موشکی ارتش و کمیته‌های مردمی یمن، در روز شنبه ۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، به مواضع شبه‌نظامیان عربستان در منطقه المهاشمه در شهرستان خب و الشعف، واقع در استان الجوف و کشته و زخمی شدن برخی از این شبه‌نظامیان؛

ب) شلیک یک فروند موشک بالستیک زلزالی ۲، توسط ارتش و کمیته‌های مردمی یمن به مواضع نظامیان ائتلاف عربستان در معزاب، واقع در شهر جیزان، در روز شنبه ۷ بهمن ماه ۱۳۹۶؛

ج) شلیک دو موشک از نوع زلزالی ۲ توسط یگان موشکی ارتش و کمیته‌های مردمی یمن به سمت مواضع شبه‌نظامیان عربستان، در روز چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۳۹۶، در منطقه عیده، واقع در بخش نهم در استان صنعا؛

۳- هدف قرار دادن مواضع شبه‌نظامیان سعودی توسط نیروهای انصارا... از ۳ تا ۱۰ بهمن ماه ۱۳۹۶:

الف) بمباران مواضع شبه‌نظامیان عربستان در منطقه نهم در استان صنعا و شهر مرزی نجران، در روز دوشنبه ۹ بهمن ماه ۱۳۹۶، توسط توپخانه‌های ارتش و کمیته‌های مردمی یمن؛

ب) حملات تک‌تیراندازان ارتش و کمیته‌های مردمی یمن به پایگاه‌های شبه‌نظامیان عربستان در الدخان و الشبکه، در شهر مرزی جیزان، در روز جمعه ۶ بهمن ماه ۱۳۹۶، و کشته شدن ۳ تن از این شبه‌نظامیان؛

ج) حملات ارتش و کمیته‌های مردمی به مواضع شبه‌نظامیان عربستان در قیفه، واقع در استان البیضا، در روز جمعه ۶ بهمن ماه ۱۳۹۶ و کشته و زخمی شدن شماری از این

نیروهای شبه‌نظامی؛
Organization for Defending Victims

د) سرنگون شدن یک فروند هواپیمای جاسوسی نیروهای ائتلاف عربستان، توسط پدافند هوایی ارتش یمن و نیروهای انصارا... در روز پنج‌شنبه ۵ بهمن ماه ۱۳۹۶، در آسمان منطقه حریب القرامیش، واقع در استان مأرب، در شمال شرق این کشور؛

۵) حملات توپخانه‌ای گسترده ارتش و کمیته‌های مردمی یمن، در روز چهارشنبه ۴ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، به مواضع نظامیان عربستان سعودی در شهر مرزی نجران و مواضع شبه‌نظامیان سعودی در استان صعده؛

و) موفقیت انصارا... یمن در سیطره بر کوه راهبردی مرکوزه، در ناطع، واقع در استان الیضا، در روز سه‌شنبه ۳ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، بمباران این منطقه توسط جنگنده‌های ائتلاف به رهبری عربستان و کشته و زخمی شدن شماری از نیروهای هر دو طرف؛

۴- اظهارات احمد بن دغر، نخست وزیر دولت مستعفی یمن، در روز شنبه ۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر استقبال این دولت از انتخاب مارتین گریفیتس، به‌عنوان جایگزین اسماعیل ولد الشیخ، فرستاده سازمان ملل در امور یمن، ادعای کارشکنی انصارا... در برنامه‌های اسماعیل ولد الشیخ و عزم آن‌ها برای شکست تلاش‌های وی در مسیر صلح، تأکید بر همکاری دولت یمن با فرستاده جدید، با توجه به سابقه تلاش‌های دیپلماتیک و بشردوستانه وی، امکان‌پذیر بودن برقراری صلح در یمن با تلاش جامعه جهانی در راستای واداشتن انصارا... به اجرای قطعنامه ۲۲۱۶ شورای امنیت؛

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

۵- آزاد شدن ۶۵۰ نفر از نظامیان وابسته به علی عبدا... توسط جنبش انصارا...، پس از پایان بازجویی‌ها، در روز شنبه ۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۶؛

۶- سفر هیأتی بلندپایه از جنبش انصارا... یمن به ریاست محمد بن عبدالسلام، سخنگوی این جنبش برای شرکت در گفتگوهای سیاسی به مسقط، پایتخت عمان، در روز پنج‌شنبه ۵ بهمن‌ماه ۱۳۹۶ و در پی ابراز امیدواری اسماعیل ولد الشیخ احمد، نماینده ویژه سازمان ملل

در امور یمن^۲، در روز یکشنبه اول بهمن ماه ۱۳۹۶، مبنی بر موافقت طرف‌های یمنی برای شرکت در دور جدید مذاکرات و درخواست وی از تمامی طرف‌ها برای برداشتن گام‌های مؤثر و برخوردار از حسن‌نیت، در راستای تضمین شرایط مناسب روند سیاسی یمن.

*عربستان

۱- حملات نیروهای ائتلاف عربی به رهبری عربستان به یمن از ۳ تا ۱۰ بهمن ماه ۱۳۹۶:

الف) حملات جنگنده‌های ائتلاف عربستان در روز شنبه ۷ بهمن ماه ۱۳۹۶، به منطقه الصعید در استان شبوه و کشته شدن ۷ تن از غیرنظامیان یمنی و زخمی شدن شماری دیگر؛

ب) حملات جنگنده‌های ائتلاف به رهبری عربستان در روز چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۳۹۶، به منطقه‌ای در شمال یمن و کشته شدن ۹ تن از مردم این منطقه، از جمله ۴ کودک؛

ج) حملات جنگنده‌های ائتلاف به رهبری عربستان، در روز سه‌شنبه ۳ بهمن ماه ۱۳۹۶، به استان صعده و جان باختن ۱۳ نفر و زخمی شدن ۳ تن دیگر، از جمله زنان و کودکان؛

د) حملات جنگنده‌های ائتلاف به رهبری عربستان در روزهای سه‌شنبه ۳ و چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۳۹۶، به منطقه البقع در شهرستان کتاف، بازار شهرستان الصفر در منطقه آل صباح در شهرستان باقم، بزرگراه شهرستان مران در منطقه حیدان واقع در استان صعده، فرودگاه بین‌المللی الحدیده، منطقه صراوح در استان مأرب و منطقه المصلوب در استان الجوف و کشته و زخمی شدن شماری از شهروندان این مناطق؛

۲- اظهارات محمد آل جابر، سفیر عربستان در یمن، در روز دوشنبه ۹ بهمن ماه ۱۳۹۶، مبنی بر کمک‌های چند میلیارد دلاری عربستان به دولت عبدربه منصور هادی، برای

^۲ دوره مأموریت ولد الشیخ در ماه فوریه آینده به پایان می‌رسد و قرار است تا مارتین گریفیتس، یکی از دیپلمات‌های ارشد انگلیس در حوزه میانجی‌گری بین‌المللی، مدیر اجرایی سابق مؤسسه صلح اروپا و بنیان‌گذار مرکز گفتگوهای بشردوستانه در ژنو، جایگزین وی شود.

استفاده در تمامی زیرساخت‌های حیاتی این کشور و تأکید وی بر اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت در خصوص یمن و توسعه بنادر عدن و المکلا؛

۳- ادعاهای عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان سعودی در نشست مجمع جهانی اقتصاد، در داووس سوئیس، در روز چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۳۹۶، مبنی بر تغییر شکل یافتن منطقه خاورمیانه به بدترین شکل خود با وقوع انقلاب در ایران در سال ۱۹۷۹، حرکت نظام ایران در راستای طایفه‌گرایی و فرقه‌گرایی و صدور انقلاب، در طول تاریخ، عدم توجه انقلاب و نظام ایران به اصل شهروندی و بنیان نهاده شدن قانون اساسی ایران بر پایه صدور انقلاب، مداخله ایران در امور سایر کشورها و ایجاد و حمایت از گروه‌های (به ادعای وی) تروریستی مانند، حزب... در لبنان و حوثی‌ها در یمن و تأکید بر لزوم وادار ساختن ایران به گزینش میان برخورداری از کشوری مانند دیگر کشورهای جهان، با محترم شمردن قوانین بین‌المللی و یا انقلاب خود.

*امارات متحده عربی

۱- اظهارات یوسف العتیبه، سفیر امارات متحده عربی در آمریکا، در روز پنج‌شنبه ۵ بهمن ماه ۱۳۹۶، در آکادمی دیپلماتیک امارات در ابوظبی، در گفتگو پل رایان، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا، در خصوص ادعای حمایت ایران از نمایان تروریستی در منطقه، تهدید برنامه موشکی این کشور و تضعیف دولت‌ها و کشورهای منطقه با توسل به این اقدامات، هماهنگی کامل امارات متحده عربی و آمریکا در قبال چالش‌های ایران برای منطقه، لزوم مجازات ایران به دلیل (به ادعای وی) ارسال موشک به حوثی‌های یمن و مورد هدف قرار گرفتن نقاط پرجمعیت عربستان و تحریم آن به دلیل تهدیدهای موشکی و (به ادعای وی) تأمین منابع مالی تروریست‌ها؛

۲- ادعاهای انور بن محمد قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات، در نشست مجمع جهانی اقتصاد، در داووس سوئیس، در روز چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۳۹۶، مبنی بر لزوم اهتمام نظام ایران در راستای حمایت از منافع مردم خود به جای حمایت از شبه‌نظامیان در منطقه و لزوم موفقیت یافتن کشورهای منطقه در مبارزه با افراط‌گرایی، همچون مبارزه با تروریسم.

* آمریکا

۱- حمله پهپادهای آمریکایی در روز شنبه ۷ بهمن ماه ۱۳۹۶، به خودرویی در منطقه الصعید، واقع در استان شبوه، در شرق یمن و کشته شدن ۷ تن از سرنشینان آن؛

۲- اظهارات رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا، در نشست خبری مشترک با همتای لهستانی خود در ورشو، در روز شنبه ۷ بهمن ماه ۱۳۹۶، در خصوص توافق هسته‌ای، مسائل منطقه خاورمیانه و دیگر مسائل بین‌المللی، از جمله سیاست گسترده آمریکا در قبال اقدامات ایران، همچون رفتارهای (به ادعای وی) شروانه ایران در سراسر منطقه، حمایت از حوثی‌های یمن، حملات موشکی از یمن به عربستان سعودی، تأمین تسلیحات برای شبه‌نظامیان در عراق و سوریه و ایجاد بی‌ثباتی در این مناطق و حمایت از حزب... لبنان.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims

* اروپا

۱- سفر دو روز بوریس جانسون به مسقط، پایتخت عمان، در روز جمعه ۶ بهمن ماه ۱۳۹۶ و دیدار و گفتگو با سلطان قابوس، پادشاه این کشور، پیرامون راه‌های پایان دادن به جنگ داخلی در یمن، اعطای فرصتی حقیقی به روند صلح از طریق انجام مذاکره پیرامون این مناقشه، ترغیب ایران از سوی عمان برای کنترل نمودن حوثی‌های یمن، توافق بر سر لزوم پایان دادن به بحران یمن در سریع‌ترین زمان ممکن، تشریح مجموعه‌ای از گام‌ها در مسیر دستیابی به صلح مشتمل بر منافع تمامی طرف‌های درگیر، از جمله حوثی‌ها، ایران و

نیروهای وفادار به رئیس‌جمهور مستعفی یمن و حمایت پادشاه عمان از مذاکرات پایان‌بخش جنگ در یمن؛

۲- برگزاری نشست‌ها در سفارت انگلیس در پاریس، با حضور رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا، عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان، عبدال... بن زاید، وزیر خارجه امارات و بوریس جانسون، وزیر خارجه انگلیس، در روز سه‌شنبه ۳ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، با هدف بررسی راهکار سیاسی برای جنگ یمن، با توجه به تبدیل شدن آن به یکی از بدترین بحران‌های انسانی عصر حاضر، حمایت از اقدامات اخیر برای رساندن کمک‌های انسانی به مردم یمن و اتخاذ استراتژی مبارزه با نفوذ ایران در یمن، حتی از طریق اعمال تحریم‌های جدید.

*روسیه

- انتشار بیانیه توسط وزارت امور خارجه روسیه، در روز دوشنبه ۹ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر ابراز نگرانی مسکو در خصوص اوضاع یمن و درگیری‌های مسلحانه در شهر عدن، با توجه به احتمال آغاز دور جدیدی از فعالیت‌های نظامی و افزایش یافتن طرف‌های درگیر در جنگ، اعلام آمادگی مسکو برای میانجی‌گری میان طرفین و آغاز نمودن دور جدید مذاکرات، تأکید روسیه بر حل و فصل منازعه یمن از طریق گفتگو و مذاکره و نه راه‌حل‌های نظامی و لزوم توجه به منافع و نگرانی‌های تمامی نیروهای سیاسی کشور در این مذاکرات.

*سازمان ملل

- انتشار گزارشی از سوی سازمان ملل متحد، در روز جمعه ۶ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر اعزام گروهی از بازرسان شورای امنیت (نمایندگان ۱۵ کشور عضو شورای امنیت) در روز

دوشنبه ۹ بهمن ماه ۱۳۹۶، به واشنگتن، به منظور بررسی قطعات بر جای مانده از موشک پرتاب شده به سوی ریاض^۳ و شرکت در جلسه‌ای در کاخ سفید و دیدار با دانلد ترامپ رئیس جمهور آمریکا، در رابطه با اقدامات ایران در منطقه (ادعای نقض تحریم‌های تسلیحاتی شورای امنیت از سوی ایران).

*ابعاد انسانی و حقوق بشری بحران

۱- ادعای تحویل ۲۷ کودک - سرباز در حال جنگ به همراه نیروهای حوثی، در مرز عربستان و یمن، توسط نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان به مقامات دولت عبدربه منصور هادی، در روز پنجشنبه ۵ بهمن ماه ۱۳۹۶، با توجه به ادعای انتقال کودکان توسط انصارا... به استان مأرب در شمال یمن و وادار کردن آن‌ها به جنگ. گفتنی است طبق گزارش دیده بان حقوق بشر ادعا شده هر دو طرف درگیر در جنگ یمن از کودکان سرباز برای اهدافشان استفاده می‌کنند؛

۲- ادعای ایجاد ممنوعیت برای فعالیت ۳۵ نهاد و گروه امداد رسانی بین‌المللی و وابسته به سازمان ملل (از جمله، سازمان بهداشت جهانی، یونیسف و آکسفام)، توسط نیروهای حوثی، در روز چهارشنبه ۴ بهمن ماه ۱۳۹۶، در مناطق تحت کنترل آن‌ها، به دلیل به گفته مقامات وزارت بهداشت یمن، عدم برخورداری این نهادها از مجوزهای لازم و انکار این خبر از سوی سخنگوی وزارت بهداشت تحت نظارت حوثی‌ها؛

^۳ مقامات عربستان و آمریکا پیش از این اعلام کرده بودند که با توجه به قطعات این موشک و شواهد به دست آمده، تردیدی وجود ندارد که موشک‌هایی که حوثی‌ها به سوی عربستان پرتاب کرده‌اند، ساخت جمهوری اسلامی ایران بوده است. جمهوری اسلامی این خبر را تکذیب کرده است. **کارشناسان معتقدند** ایالات متحده می‌تواند پیشنهاد کند، سازمان ملل افراد یا نهادهایی را در ایران بابت نقض (ادعایی) قطعنامه مرتبط با تحریم تسلیحاتی یمن در فهرست سیاه قرار دهد.

⁴ https://www.reuters.com/article/us-yemen-security-children/arab-coalition-hands-over-27-child-soldiers-to-yemen-government-statement-idUSKBN1FE2UT?utm_campaign=Brookings%20Doha%20Center&utm_source=hs_email&utm_medium=email&utm_content=60264410

⁵ <https://apnews.com/2e31b522f2674cc1b9c0320fe9a714c2/Yemeni-rebels-accused-of-banning-UN-agencies,-aid->

۳- بیانیه سازمان بهداشت جهانی در روز سه‌شنبه ۳ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر رسیدن تعداد قربانیان بیماری واگیردار و عفونی دیفتری در یمن، از زمان انتشار ویروس آن، به ۵۳ نفر، ابتلا ۷۶۹ نفر از مردم یمن به این بیماری طی ماه‌های گذشته هم‌زمان با شیوع ویروس آن در ۱۹ استان این کشور، شیوع بیماری وبا از اواخر ماه آوریل سال گذشته میلادی، ابتلا یک میلیون نفر از مردم این کشور به بیماری وبا و جان باختن ۲۲۰۰ تن از مردم یمن در اثر ابتلا به این بیماری؛

۴- نگاهی به آخرین آمار بحران انسانی در یمن: بیش از ۱۰۰۰۰ تن کشته، ۵۰۰۰۰ نفر زخمی و ۲ میلیون نفر آواره، مرگ ۵۰۰۰۰ کودک تنها در سال ۲۰۱۷، بیش از ۲۲ میلیون نفر از مردم کشور (شامل ۱۱ میلیون کودک) نیازمند دریافت کمک‌های بشردوستانه، بیش از ۸ میلیون نفر نیازمند دریافت مواد غذایی و در آستانه گرسنگی و قحطی، عدم وجود امنیت غذایی برای حدود ۱۷,۸ میلیون از مردم کشور، رنج بردن بیش از ۴۰۰ هزار کودک از سوء تغذیه حاد، عدم دسترسی حدود ۱۵,۷ میلیون نفر از مردم یمن به آب آشامیدنی سالم و خدمات بهداشتی، عدم دسترسی حدود ۱۶,۴ میلیون نفر به مراقبت‌های درمانی و بهداشتی و عدم دسترسی حدود ۲۴,۳ میلیون نفر به برق^۶.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

groups?utm_campaign=Brookings%20Doha%20Center&utm_source=hs_email&utm_medium=email&utm_content=60225878

^۶ https://www.washingtonpost.com/world/middle_east/yemen-the-worlds-worst-humanitarian-crisis-in-numbers/2018/01/22/11583f6e-ff73-11e7-86b9-8908743c79dd_story.html?utm_term=.7d2c1b1cfc7

ب) محورهایی از تحلیل‌های کارشناسان و مراکز مطالعاتی غربی و عربی

*نگاهی دیگر به شدت یافتن درگیری‌ها در جنوب یمن^۷

۱- عدم وجود هرگونه اختلاف میان محمد بن سلمان و محمد بن زاید در درگیری‌های جنوب یمن: نادرست بودن نگاه به این تنش‌ها، به‌مثابه جنگ نیابتی میان عربستان و امارات، با توجه به اظهارات انور قرقاش، وزیر مشاور امارات در امور روابط خارجی، در روز یکشنبه ۸ بهمن‌ماه ۱۳۹۶، مبنی بر مشخص و واضح بودن مواضع امارات در رویدادهای جنوب یمن و تأکید وی بر حمایت امارات از مواضع ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی، در درگیری‌های عدن؛

۲- تمایل بن زاید به جدا شدن مناطق جنوبی، بر اساس یک برنامه‌ریزی مشخص: آماده‌سازی، آموزش و تسلیح بخش‌های مختلف در جنوب یمن برای دستیابی به این منظور با آگاهی کامل بن سلمان؛

۳- متقاعد کردن بن سلمان توسط بن زاید برای واگذار کردن جنوب یمن به امارات و پرداختن عربستان به مناطق شمالی یمن؛

۴- مواجه شدن بن سلمان با موانع متعدد در این خصوص: نخست، پافشاری نیروهای جنوبی یمن بر اتحاد یمن و عدم پذیرش دستورهای عربستان در عقب‌نشستن از مواضع خود، به ویژه با توجه به قوی‌تر بودن آن‌ها در برابر نیروهای اماراتی، دوم، مشکلات مربوط به عدم سازگاری دولت منصور هادی و نه شخص وی (با توجه به فرمانبرداری کامل وی از سعودی‌ها و اماراتی‌ها) و سوم لزوم توجه به کودتای حوثی‌ها علیه دولت هادی، به‌مثابه دلیل اصلی توجیه شروع جنگ از ابتدا و از این رو عدم تمایل نیروهای ائتلاف به دامن زدن به کودتایی دیگر علیه دولت؛

^۷ گزارش تحلیلی کوتاه از سایت مید ایست وایر. قابل بازیابی در لینک:

۵- تشدید درگیری‌ها در مناطق جنوبی، نه به‌عنوان بروز اختلاف و تنش میان عربستان و امارات متحده عربی، بلکه به‌مثابه بروز معضلی اساسی برای بن سلمان، با توجه به مخرب بودن وقوع تمامی گزینه‌های احتمالی در قبال دستور کار وی در یمن.

* حوثی‌های یمن، به‌مثابه «گروه شیعه تحت حمایت ایران»: ادراکات نادرست^۸

- ۱- وجود تفاوت در مذهب تشیع میان ایران و حوثی‌های یمن: تشیع ایران، تشیع دوازده امامی منشعب از ولایت حضرت علی (ع) و خاتمه یافته با امام دوازدهم غایب (عج)؛ اما تشیع حوثی‌ها، تشیع زیدی جدا شده از مذهب اصلی تشیع؛
- ۲- عدم توجه به پیامدهای سیاسی پیوند زدن مذهبی حوثی‌ها با ایران با توجه به روند تشکیل اتحادها در جنگ یمن و جاه‌طلبی‌های قدرت‌های منطقه‌ای، به ویژه عربستان؛
- ۳- تلاش کشورهای عربستان و امارات متحده عربی برای نشان دادن تصویری نادرست از ارتباط میان حوثی‌ها و ایران، به دلیل خصومت با ایران، در راستای هدایت کردن تمامی نارضایتی‌های مردمی در رژیم‌های سنی منطقه به سوی بیزاری از ایران و حمایت آمریکا و سایر قدرت‌های غربی از این تحول: عدم وجود هرگونه ارتباط و پیوند طبیعی و ریشه‌دار مذهبی میان حوثی‌های یمن و ایران؛
- ۴- تلاش عربستان و متحدان آن برای تبدیل منازعه یمن به جنگ میان سنی‌ها و شیعیان و قرار دادن حوثی‌ها در فهرست نایبان منطقه‌ای ایران: لزوم توجه به حوثی‌ها، به‌مثابه یکی از جنبش‌های سیاسی ریشه‌دار داخلی فعال در زمینه منازعات قدرتی و سیاسی در کشور و همچنین توجه به تفاوت میان رویکردهای شیعیان زیدی (عدم امکان قرارداد تمامی زیدی‌ها زیر یک لوای متحد و یکپارچه)؛

^۸ سارا ای. پارکینسون، استاد علوم سیاسی دانشگاه مینه‌سوتا و انا گوردون، دانشجوی دانشگاه جانز هاپکینز. قابل بازیابی در <http://www.merip.org/mero/mero012718> لینک:

۵- عدم توجه به تقسیم‌بندهای مذهبی در یمن پیش از شروع جنگ در سال ۲۰۱۵: عدم وجود مرزبندهایی به نام «شیعه» و «سنی» در میان مردم یمن و قرار داشتن تمامی آن‌ها در دو گروه زیدی‌ها و شافعی‌ها، با زمینه‌های متعدد مشترک با یکدیگر؛

۶- آغاز فعالیت حوثی‌ها از دهه ۱۹۹۰، نه با تکیه بر سیاست مذهبی، بلکه با توسل به راهبردی سیاسی در راستای مبارزه با تبعیض‌های موجود در نظام حکومتی و دولت مرکزی یمن و با توجه به ظهور گروه‌های سلفی سنی، تحت حمایت عربستان، در استان صعده، زادگاه حوثی‌ها: تلاش حوثی‌ها برای مبارزه با حکومت خودکامه علی‌عبدالله صالح و تبلیغات گروه‌های سلفی تحت حمایت عربستان، در خصوص مرتبط ساختن زیدی‌ها با ایران و معرفی آن‌ها به عنوان نایب منطقه‌ای ایران و فعالیت آن‌ها به منزله توطئه جهانی تشیع جهت تفرقه‌افکنی در میان مسلمانان؛

۷- دامن‌زدن رسانه‌ها و مطبوعات و حتی برخی مراکز پژوهشی غربی^۹ به این امر (در پی اقدامات سفارت آمریکا در یمن برای نشان‌دادن حوثی‌ها به عنوان سازمان فرقه‌گرای تروریست، مرتبط با ایران و حزب‌الله لبنان) با توجه به مشابه بودن برخی از شعارهای حوثی‌ها با گفتمان سیاست انقلابی ایران (شعارهایی چون، «مرگ بر آمریکا» و «مرگ بر اسرائیل»): لزوم توجه به تاکتیک‌های مورد استفاده از سوی حوثی‌ها، به عنوان مؤلفه‌ها و عناصری از راهبرد سیاسی داخلی این گروه، در راستای مقابله با اتحاد یمن و آمریکا و نه به مثابه، وجود ارتباط و پیوند مذهبی و ژئوپلیتیک میان ایران و حوثی‌ها؛

۸- تلاش حکومت علی‌عبدالله صالح از اواخر دهه ۲۰۰۰ برای به نمایش گذاشتن گفتمانی متناقض و ناصحیح با هدف متقاعد کردن آمریکا و دیگر متحدان خود برای تداوم حمایت از دولت وی در مبارزه با حوثی‌ها، به مثابه مبارزه با تروریسم و تحدید قدرت ایران در

^۹ گزارش گروه بین‌المللی بحران. قابل‌بازرسی در لینک:

<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/yemen-defusing-saada-time-bomb>

و گزارش کریستوفر بوچک، معاونت سابق برنامه خاورمیانه در بنیاد صلح بین‌المللی کارنگی. قابل‌بازرسی در لینک:

http://carnegieendowment.org/files/war_in_saada.pdf

منطقه: تداوم این گفتمان در سال ۲۰۱۱ و هم‌زمان با کنار رفتن صالح و همراه شدن آن با حوثی‌ها در مقابل حکومت منصور هادی و تحولات به وقوع پیوسته پس از استعفای وی و مداخله نظامی عربستان و متحدانش در یمن؛

۹- تداوم روند دامن زدن به این سوء ادراک توسط عربستان در طول مدت جنگ با یمن با هدف تلاش برای القای مداخله نظامی خود و متحدان آن در این کشور، به‌مثابه جنگ ژئواستراتژیک با شبه‌نظامیان شیعه مورد حمایت ایران: لزوم توجه به افزایش حمایت ایران از حوثی‌ها پس از تسخیر صنعا و شدت بخشیدن به حملات گفتاری خود علیه عربستان از سال ۲۰۱۵ و بزرگنمایی آن در رسانه‌ها و محافل سیاسی با توجه به عدم وجود مدارک و شواهد کافی در این خصوص و دسترسی حوثی‌ها به تسلیحات نیروهای وفادار به صالح و نه تسلیحات ایران؛

۱۰- لزوم توجه به تأثیر این روند مخاطره‌آمیز بر ذهنیت سیاست‌گذاران ناآشنا با تاریخ و سیاست یمن: ترغیب آن‌ها با رویکردی ساده‌انگارانه و در عین پرمخاطره، به همراهی با عربستان در مداخله نظامی در این کشور، به حاشیه رانده شدن بحران فاجعه‌آمیز بشری در یمن و تبدیل کردن جنگ داخلی و محلی یمن به منازعه‌ای منطقه‌ای؛

۱۱- لزوم توجه به کمتر بودن اولویت یمن برای ایران در مقایسه با عراق، با توجه به عدم برخورداری از مرز مشترک میان دو کشور و فقدان منابع طبیعی قابل توجه در یمن: دریافت حمایت ایران (کمک به ایجاد ظرفیت اجرایی داخلی با هدف مدیریت امنیت، آموزش‌های مذهبی و ارتقاء روابط تجاری) بدون پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری در مقابل آن و بهره‌برداری ایران از این منازعه، تنها به‌منظور مقابله با عربستان و به‌عنوان عاملی برای چانه‌زنی بهتر در صورت احتمال وقوع هرگونه تعامل و گفتگو میان ایران و عربستان و دیگر همسایگان عرب در منطقه^{۱۰}.

^{۱۰} دینا اسفندیاری، پژوهشگر کالج کینگز لندن و مؤسسه مطالعات راهبردی و بین‌المللی (CSIS)، قابل بازیابی در لینک: